

|     |                                             |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                              |        |
|-----|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------------------------------------------|--------|
|     |                                             | 16.3.                                                                                                                                                                                | Пракса: часови                                                                                                                                                                                              |                                                         |                                              |        |
| 17. | Други форми на активности                   | 17.1.                                                                                                                                                                                | Проектни задачи: часови                                                                                                                                                                                     |                                                         |                                              |        |
|     |                                             | 17.2.                                                                                                                                                                                | Самостојни задачи: часови                                                                                                                                                                                   |                                                         |                                              |        |
|     |                                             | 17.3.                                                                                                                                                                                | Домашно учење - задачи 60 часа                                                                                                                                                                              |                                                         |                                              |        |
| 18  | Услови за потпис                            | За да добие потпис студентот е потребно да ги исполни обврските за време на теоретската настава и семинарите. За да пристапи на завршен испит, треба да го положи предвидениот тест. |                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                              |        |
| 19  | Начин на оценување                          |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                              |        |
|     | 19.1.                                       | Тестови: бодови                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                             |                                                         | 30 поени                                     |        |
|     | 19.2.                                       | Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                             |                                                         | 10 поени                                     |        |
|     | 19.3.                                       | Завршен испит: бодови                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                             |                                                         | 60 поени                                     |        |
| 20  | Критериуми за оценување (бодови/оценка)     |                                                                                                                                                                                      | до 59 бода                                                                                                                                                                                                  |                                                         | 5 (пет) (F)                                  |        |
|     |                                             |                                                                                                                                                                                      | од 60 до 68 бода                                                                                                                                                                                            |                                                         | 6 (шест) (E)                                 |        |
|     |                                             |                                                                                                                                                                                      | од 69 до 76 бода                                                                                                                                                                                            |                                                         | 7 (седум) (D)                                |        |
|     |                                             |                                                                                                                                                                                      | од 77 до 84 бода                                                                                                                                                                                            |                                                         | 8 (осум) (C)                                 |        |
|     |                                             |                                                                                                                                                                                      | од 85 до 92 бода                                                                                                                                                                                            |                                                         | 9 (девет) (B)                                |        |
|     |                                             |                                                                                                                                                                                      | од 93 до 100бода                                                                                                                                                                                            |                                                         | 10 (десет) (A)                               |        |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата |                                                                                                                                                                                      | Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положили предметот |                                                         |                                              |        |
| 22. | Литература                                  |                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                              |        |
|     | 22.1.                                       | Задолжителна литература                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                              |        |
|     |                                             | Ред. број                                                                                                                                                                            | Автор                                                                                                                                                                                                       | Наслов                                                  | Издавач                                      | Година |
|     |                                             | 1.                                                                                                                                                                                   | Љубен Н. Гугувчевски                                                                                                                                                                                        | Основи на гнатологијата                                 | ИнФорма, Скопје                              | 2005   |
|     | 22.2.                                       | Дополнителна литература                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                             |                                                         |                                              |        |
|     |                                             | Ред. број                                                                                                                                                                            | Автор                                                                                                                                                                                                       | Наслов                                                  | Издавач                                      | Година |
|     |                                             | 1.                                                                                                                                                                                   | Hamish Thomson                                                                                                                                                                                              | Occlusion                                               | John Wright and sons USA                     | 1995   |
|     |                                             | 2.                                                                                                                                                                                   | Ajanovic M.                                                                                                                                                                                                 | Osnovignatologije                                       | Univerzitet u Sarajevu, Stomatoloskifakultet | 2015   |
|     |                                             | 3.                                                                                                                                                                                   | Jeffrey Okeson                                                                                                                                                                                              | Management of TMD and occlusion 6 <sup>th</sup> edition | Elsevier, Mosbey USA                         | 2008   |

| Прилог бр.3 |                                                                                | Предметна програма од прв циклус на студии                                  |   |          |   |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---|----------|---|
| 1.          | Наслов на наставниот предмет                                                   | Основи на пародонтологија                                                   |   |          |   |
| 2.          | Код                                                                            | ДМЗОП4                                                                      |   |          |   |
| 3.          | Студиска програма                                                              | Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус                 |   |          |   |
| 4.          | Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел) | УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра поболести на уста и пародонтот  |   |          |   |
| 5.          | Степен (прв, втор, трет циклус)                                                | Интегрирани студии од прв и втор циклус                                     |   |          |   |
| 6.          | Академска година / семестар                                                    | Година                                                                      | 4 | семестар | 8 |
| 7.          | Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити                             | 3                                                                           |   |          |   |
| 8.          | Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)        | Одговорен наставник: проф. д-р Киро Ивановски<br>проф. д-р Стевица Ристоска |   |          |   |

|     |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 9.  | Јазик на кој се изведува наставата                                                            | македонски                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 10. | Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот                                       | ислушани сите задолжителни предмети од трета година и положени сите задолжителни предмети од втора година                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 11. | Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:                            | <p>Студентот да го разбере значењето и градбата на потпорните структури на забите.</p> <p>Студентот се стекнува со знаење за макроскопските (анатомски) и хистолошките карактеристики на пародонталните ткива, етиолошките фактори за настанување на пародонталната болест, биофилмот и неговите микробиолошки карактеристики, како и останатите фактори кои имаат влијание врз развојот и карактеристиките на пародонталната болест. Да научи да ги препознае клиничките знаци на пародонталната болест, да разликува здрав и заболан пародонт, да се запознае со инструментите кои се користат во конзервативниот и хируршки третман на пародонтопатијата и како се ракува со нив.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 12. | Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје | <p><b>Теоретска настава -предавања</b></p> <p><b>1.Поглавје: Анатомија на пародонталните ткива</b><br/> Основни поими: пародонт, пародонтопатија и значење на пародонтологијата како научна област во научното поле-стоматологија ..... 1 час<br/> Макроскопски карактеристики на гингива ... 1 час<br/> Микроскопски карактеристики на гингива ... 1 час<br/> Анатомохистолошки и функционални карактеристики на периодонциум и цемент.....1 час<br/> Анатомохистолошки и функционални карактеристики на алвеоларната коска ..... 1 час<br/> Клинички знаци на пародонтопатија, со акцент на пародонтален џеб..... 2 часа<br/> Резултати од 1 поглавје: студентот да се запознае со градбата и функцијата на пародонталните ткива и нивното значење како потпорни ткива на забите</p> <p><b>2.Поглавје: Епидемиологија на пародонталната болест</b><br/> Епидемиолошки карактеристики на заболувањата на пародонтот, гингивални и пародонтални индекси .....1 час<br/> <b>Резултати од 2 поглавје:</b> студентот ќе се запознае со распространетоста на гингивалната и пародонталната болест кај различни групи на населението и во однос на различни карактеристики (пол, возраст, социјален статус, ниво на орална хигиена итн.) и да се запознава со најчесто користените индекси за епидемиолошки истражувања</p> <p><b>3.Поглавје: Етиологија на пародонтопатиите</b><br/> - Етиологија на пародонтопатија, неспецифична и специфична плак хипотеза, дентален биофилм-создавање и карактеристики ...1 час<br/> - Јатрогени фактори и останати локални фактори во етиологијата на пародонталната болест ... 1 час<br/> <b>Резултати од 3то поглавје:</b> студентот се запознава карактеристиките на денталниот плак - биофилмот како основен етиолошки фактор на пародонталната болест и останатите фактори кои ја фаворизираат болеста (забен камен, субгингивални конкременти, јатрогени фактори, лоши навики, мукогингивални аберации итн.)</p> <p><b>4. Поглавје:Микробиологија на пародонталната болест</b><br/> - Микробиологија на пародонтопатиите ...2 часа<br/> <b>Резултати од 4то поглавје:</b> студентот се запознава со најзначајните микроорганизми кои влегуваат во состав на биофилмот, нивната вирулентност и патогени карактеристики, како и различните видови микробни комплекси</p> <p><b>5. Поглавје: Системски заболувања и состојбата на пародонтот</b><br/> - Системски фактори во етиологијата на пародонталната болест.1 час<br/> <b>Резултати од 5то поглавје:</b> студентот се запознава со системските заболувања кои имаат влијание врз развојот и клиничката слика на пародонталната болест (дијабет, хормонални нарушувања, хематолошки заболувања, нутритивни пореметувања итн.)</p> |

|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
|-----|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------|
|     |                                                            | <b>6. Поглавје:</b> Оклузален трауматизам ----- 1 час<br><b>Резултати од 6то поглавје:</b> студентот се запознава со карактеристиките на мастикаторните сили кои делуваат на пародонтот и нивното влијание врз одржувањето на здравјето на пародонтот (адаптационен и репараторен одговор) .<br>Компјутерски тест ... 1 час<br><b>Вкупно:.....15 часа</b><br><br><b>Практична настава-вежби</b><br>- Од првото поглавје ..... 8 часа<br>- Од второто поглавје ..... 2 часа<br>- Од третото поглавје .....2 часа<br>- Од четвртото поглавје .....2 часа<br>- Од петтото поглавје ..... 2 часа<br>- Од шестото поглавје .....2 часа<br>- Клинички вежби ..... 12 часа<br><b>Вкупно .....30 часа</b> |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
| 13  | Заемна поврзаност на предметите                            | Поврзаност со Орална хигиена, Орална биохемија, Клиничка пародонтологија                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
| 14. | Детален опис на наставните и работните методи за предметот | Интерактивна настава, вежби - лабораториски или клинички, работа во мали групи, презентирање и изведување на лабораториски постапки, демонстрирање на инструменти и методи кои се користат, тимска работа (спрема спецификите на предметот)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
| 15. | Вкупен расположив фонд на време                            | 90 часа                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
| 16. | Форми на наставните активности                             | 16.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Предавања- теоретска настава. часови                                                                                                                                                                        | 15 часа   |                |
|     |                                                            | 16.2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови                                                                                                                                         | 30 часа   |                |
|     |                                                            | 16.3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Пракса: часови                                                                                                                                                                                              |           |                |
| 17. | Други форми на активности                                  | 17.1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Проектни задачи: часови                                                                                                                                                                                     |           |                |
|     |                                                            | 17.2.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Самостојни задачи: часови                                                                                                                                                                                   |           |                |
|     |                                                            | 17.3.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Домашно учење - задачи                                                                                                                                                                                      | 45 часови |                |
| 18  | Услови за потпис                                           | Редовна посета и активност на предавања (минимум 60%). Редовна посета и активност на вежби (минимум 90%). За да полага завршен испит студентот треба да ги има положено испитите: Орална биохемија, Орална хигиена, Инфектологија. Доколку студентот не го освои минималниот број поени (24 поени), потребни за положување на испитот преку континуирано оценување, студентот во следната сесија ќе полага тест (40поени) и завршен испит (60поени)                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
| 19  | Начин на оценување                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
|     | 19.1.                                                      | Тестови: бодови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 30 бода                                                                                                                                                                                                     |           |                |
|     | 19.2.                                                      | Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 10 бода                                                                                                                                                                                                     |           |                |
|     | 19.3.                                                      | Завршен испит: бодови                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 60 бода                                                                                                                                                                                                     |           |                |
| 20  | Критериуми за оценување (бодови/ оценка)                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | до 59 бода                                                                                                                                                                                                  |           | 5 (пет) (F)    |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | од 60 до 68 бода                                                                                                                                                                                            |           | 6 (шест) (E)   |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | од 69 до 76 бода                                                                                                                                                                                            |           | 7 (седум) (D)  |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | од 77 до 84 бода                                                                                                                                                                                            |           | 8 (осум) (C)   |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | од 85 до 92 бода                                                                                                                                                                                            |           | 9 (девет) (B)  |
|     |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | од 93 до 100 бода                                                                                                                                                                                           |           | 10 (десет) (A) |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот |           |                |
| 22. | Литература                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
|     | 22.1.                                                      | Задолжителна литература                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                             |           |                |
|     |                                                            | Ред. број                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Автор                                                                                                                                                                                                       | Наслов    | Издавач        |

|  |       |                         |                                                                                                                 |                                                                              |                              |        |
|--|-------|-------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--------|
|  |       | 1.                      | Ивановски К.                                                                                                    | Претклиничка пародонтологија (интерна скрипта од предавања)                  | Стоматолошки факултет-Скопје | 2014   |
|  |       | 2.                      | Ивановски К.                                                                                                    | Претклиничка пародонтологија (интерна скрипта од вежби)                      | Стоматолошки факултет-Скопје | 2014   |
|  | 22.2. | Дополнителна литература |                                                                                                                 |                                                                              |                              |        |
|  |       | Ред. број               | Автор                                                                                                           | Наслов                                                                       | Издавач                      | Година |
|  |       | 1.                      | Linde J.                                                                                                        | Klinička parodontologija i implantologija                                    | Globus, Zagreb               | 2009   |
|  |       | 2.                      | Б.Димитријевиќ                                                                                                  | Клиничка пародонтологија                                                     | Завод за учебнике            | 2010   |
|  |       | 3.                      | Herbert F.Wolf, Edith M. RateitschakPluss i Klaus H. Rateitschak                                                | Parodontologija, Stomatoloski atlas                                          | NAKLADA SLAP                 | 2009   |
|  |       | 4.                      | Michael G. Newman & Perry R. Klokkevold & Satheesh Elangovan & Yvonne Kapila & Fermin A. Carranza & Henry Takei | Newman and Carranza's Clinical Periodontology and Implantology, 14th Edition | Saunders                     | 2023   |

| Прилог бр.3 |                                                                                | Предметна програма од прв циклус на студии                                                                                                |   |          |   |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------|---|
| 1.          | Наслов на наставниот предмет                                                   | Детска стоматологија 1                                                                                                                    |   |          |   |
| 2.          | Код                                                                            | ДМЗДС4                                                                                                                                    |   |          |   |
| 3.          | Студиска програма                                                              | Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус                                                                               |   |          |   |
| 4.          | Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел) | УКИМ- Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра за детска и превентивна стоматологија                                                        |   |          |   |
| 5.          | Степен (прв, втор, трет циклус)                                                | Интегрирани студии од прв и втор циклус                                                                                                   |   |          |   |
| 6.          | Академска година / семестар                                                    | Година                                                                                                                                    | 4 | семестар | 8 |
| 7.          | Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити                             | 5                                                                                                                                         |   |          |   |
| 8.          | Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)        | проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска,<br>*Во наставата ќе бидат вклучени сите наставници од катедрата                                           |   |          |   |
| 9.          | Јазик на кој се изведува наставата                                             | Македонски                                                                                                                                |   |          |   |
| 10.         | Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот                        | Отслушани сите задолжителни предмети од трета година и положени сите задолжителни предмети од втора година.                               |   |          |   |
| 11.         | Цели на предметната програма                                                   | По ислушаните теоретски часови, одржаните практични вежби и положениот испит, студентот би требало да може да изведе преглед, проценка на |   |          |   |